

door Ann CASIER

1. Violist DE KREZS Geza (1882-1959)

Geza de Kresz werd geboren te Budapest op 11 juni 1882. Hij studeerde viool bij Jenő HUBAY aan het nationaal conservatorium te Budapest, te Praag bij SEVČIK en te Brussel bij YSAÏE. Hij debuteerde te Wenen als solist in 1906 en trad ook op te Boekarest.

Dit jaar was hij ook werkzaam te Oostende en werd hier tot de goede eerste violisten gerekend. Toen de drukke zomermaanden voorbij waren, liet tweede dirigent LANCIANI het concertseizoen zachtjes uitdeinen met het gereduceerd Kursaalorkest. Daar eerste violist DERU reeds van het podium verdwenen was, nam de Kresz zijn plaats in. Op 14 oktober 1906 trad hij op als solist met een vioolfantasie van Max BRUCH en een polonaise en romance van H. WIENIAWSKY. Hij verbleef hier slechts één jaar.

Van 1917 tot 1921 was hij leider van de Berlijnse Philharmonie en hoofd van de Stern-conservatorium vioolafdeling. In 1923 vestigde hij zich te Toronto waar hij hoofd was van het Hamburg-conservatorium viool-departement tot 1927. Hij was medestichter van het Hart-House Quartet in 1924 en hun leider tot 1935. Daarna keerde hij terug naar Budapest om les te geven aan de Liszt-academie vanaf 1941. In 1947 was hij directeur van het nationaal conservatorium. In 1947 gaf hij een concerttournee doorheen Canada en in 1948 vervoegde hij de faculteit van Toronto. Hij was gehuwd met pianiste Norah DREWETT (1918) en samen traden ze vaak op. Hij werd Canadees genaturaliseerd in 1930. Hij stierf te Toronto op 2 oktober 1959 (1).

2. Altviolist LIMBOR Edouard (+ 1895).

Limbor was eerste altviolist in het Kursaal van 1881 tot en met 1884. Toen was hij al minstens een tiental jaar in het orkest werkzaam, waarschijnlijk als violist (2). Eerst als tweede violist en later als altviolist nam hij deel aan de kamermuziekconcerten. Hij was muziekleraar aan het koninklijk atheneum en leraar aan de Oostendse muziekacademie; in het begin gaf hij er notenleer en piano, later onderrichtte hij er viool en alt (3).

Hij componeerde enkele werkjes voor harmonie, uitgevoerd door de harmonie Euterpe waar hij muzikaal directeur van was. In 1894 was hij voor het laatst te horen in het symfonieorkest, het jaar daarop stierf hij (4).

3. Altviolist-componist LAPON Edmond (1858-1901)

Werd reeds eerder behandeld door N. HOSTYN. Zie "De Plate", 1982, pp. 161-162 & 164.

4. Cellist HAES Charles

Haes was eerste cellist aan het Kursaalorkest tussen 1876 en 1883. In 1877 liet hij zich opmerken door een goede uitvoering van het tweede celloconcerto van G. GOLTERMANN (5).

Hij was een zeer goed leraar aan de Oostendse muziekacademie en kon de mensen bekoren met zijn spel (6).

Hij stierf in oktober 1883 en in maart 1884 werd voor hem een herdenkingskruis op het stedelijk kerkhof geplaatst (7). Hij was ook amateur-componist.

(vervolgt)

Voetnoten

- (1) C. MOREY, art. De Kresz, Geza, in The New Grove Dictionary of Music and Musicians, o.l.v. S. SADIE, 20 dln. 6de Uitg., (Londen), (1980), p. 329-330.
- (2) E.O., 26.07.1883.
- (3) E.O., 15.05.1867
- (4) E.O., 12.05.1895.
- (5) E.O., 12.08.1877.
- (6) E.O., 30.08.1881.
- (7) E.O., 06.01.1884 en 04.01.1885.

MONUMENTEN, BEELDEN & GEDENKPLATEN TE OOSTENDE - XXXV

door Norbert HOSTYN

"DE VIER ELEMENTEN" van OSCAR JESPERS OP DE LUIFEL VAN HET KURSAAL

Wanneer we foto's bekijken met ontwerptekeningen voor het huidige Kursaal, dan zien we dat de architect een soort vierspan op het oog had als beeldengroep ter bekroning van de luifel.

Het is uiteindelijk de bronzen beeldengroep "De Vier Elementen" van Oscar JESPERS geworden : 4 fraaie gestroomlijnde personages, harmonieus verenigd, symbolen van water, vuur, aarde en lucht.

Deze bronzen sculptuur meet 560 x 415 x 180 cm en werd in 1954 gecreëerd door Oscar JESPERS. In mei 1955 werd ze op de luifel geïnstalleerd.

Een bronskleurig gepatineerde maquette van deze sculptuur (193 x 161 x 89 cm) was in 1954 te zien in het Paleis voor Schone Kunsten te Brussel tijdens een grootse Oscar Jaspers-retrospectieve. Ze prijkt sinds jaar en dag in het Museum voor Schone Kunsten te Oostende

* *
*

Oscar Jaspers (Antwerpen 1887 - St.-Lambrechts-Woluwe 1970) was de zoon van beeldhouwer Emiel J. en broer van Floris J. In de leer bij zijn vader, daarna aan de Antwerpse Academie en het Hoger Instituut (T. VINÇOTTE). Impressionistisch debuteert 1917. Tentoonstellingen te Antwerpen. Werkt onder invloed van het contact met